

PRINCIPIOS XERAIS DA POLÍTICA
CORPORATIVA DE CUMPRIMENTO
NORMATIVO DE CAIXABANK

Xullo 2021

ÍNDICE

1. Introducción
 - 1.1 Antecedentes
 - 1.2 Alcance
 - 1.3 Obxectivo
2. Ámbito de aplicación
3. Marco normativo. Normativa e estándares de aplicación
4. Principios xerais da Función de Cumprimento Normativo
 - a. Autonomía
 - b. Independencia
 - c. Autoridade
 - d. Medios humanos e recursos técnicos
 - e. Aptitude e honorabilidade
 - f. Acceso á información
 - g. Enfoque baseado no risco
 - h. Permanencia
5. Marco de xestión da Función de Cumprimento Normativo
 - 5.1 Modelo de xestión
 - 5.2 Elementos clave da función de Cumprimento Normativo

1. Introducción

1.1 Antecedentes

Existen numerosas disposicións legislativas de distinto rango que obrigan ás organizacións a ter unha función específica que desempeñe a función de Cumprimento Normativo (*en adiante*, «Cumprimento normativo» ou «Cumprimento», *indistintamente*) que se encargue de promover os principios éticos empresariais, reafirmando unha cultura corporativa de respecto á lei e verificando e avaliando periodicamente a eficacia dos controis relacionados co risco de incumprimento das obrigas nelas contidas.

Neste marco de actuación, o Consello de Administración de CaixaBank aproba estes Principios Xerais da Política Corporativa de Cumprimento Normativo de CaixaBank (*en adiante*, «os Principios Xerais»).

1.2 Alcance

O cumprimento da normativa é responsabilidade de todos e cada un dos membros da organización; a devandita responsabilidade distribúese do seguinte xeito no que se refire á función de Cumprimento Normativo e aos empregados:

a) Función de Cumprimento Normativo

As principais responsabilidades da Función de Cumprimento Normativo son as seguintes:

- Definir, implementar e manter un Programa de Cumprimento que garanta unha correcta e efectiva implantación da Política de Cumprimento Normativo.
- Identificar, supervisar e avaliar de xeito continuado o Risco de Cumprimento.
- Garantir que o Órgano de Goberno e a Alta Dirección da entidade estean informados dos aspectos máis relevantes de Cumprimento e dos plans de acción para resolver as debilidades.
- Asistir e asesorar á Alta Dirección e ao resto do persoal de CaixaBank e ás súas filiais para a correcta xestión do Risco de Cumprimento.
- Promover, coordinar, supervisar e, cando corresponda, executar os plans de formación dos empregados da entidade en materia de Cumprimento.
- Manter un contacto permanente cos principais reguladores e supervisores co obxectivo de coñecer as súas expectativas e contribuír a manter unha comunicación fluída que inclúa mantelos informados das principais iniciativas e proxectos regulatorios de CaixaBank.
- Liderar, xunto coas áreas responsables de Responsabilidade Social Corporativa, o proceso de difusión dos valores e principios recollidos no Código Ético de CaixaBank.
- Planificar, cun enfoque baseado no risco, as actividades clave que realizará a Función de Cumprimento Normativo durante o ano, así como o seu seguimento. A devandita planificación queda reflectida no Plan Anual de Cumprimento.

- Promover unha cultura de cumprimento das normas dentro da Organización, promovendo o establecemento e mantemento dun marco de goberno adecuado que facilite o cumprimento, en toda a organización, das regulacións, políticas, procedementos e estándares de conduta.

b) Empregados

A principal obriga de todos os empregados de CaixaBank é coñecer e cumprir, na súa actividade diaria, a normativa interna e externa, directrices e instrucións emitidas polo Órgano de Goberno, a Alta Dirección e a Función de Cumprimento Normativo en materia de Risco.

Así mesmo, de acordo co contido do Código Ético de CaixaBank, recórdase o deber de todos os empregados de informar e, no seu caso, denunciar calquera tipo de incumprimento das regulacións ou estándares éticos dos que teñan coñecemento a través da Canle de Consultas e Denuncias.

CaixaBank prohibe expresamente e non tolerará a existencia de represalias contra as persoas que presenten unha denuncia, así como contra aquelas que participen ou axuden na investigación da mesma, sempre que actuasen de boa fe e non participaran no acto denunciado. CaixaBank adoptará as medidas necesarias para garantir a protección do denunciante.

1.3 Obxectivo

A misión da Función de Cumprimento Normativo é identificar, avaliar, supervisar e informar dos riscos de sancións ou perdas financeiras aos que se vexa exposta a entidade, como consecuencia do incumprimento ou o cumprimento defectuoso das leis, regulamentos, requirimentos xudiciais ou administrativos, códigos de conduta ou estándares éticos e boas prácticas, relativos ao seu ámbito de actuación e con referencia aos riscos legais/regulatorios e de conduta (*Risco de Cumprimento*), así como asesorar, informar e asistir á alta dirección e órganos de goberno en materia de cumprimento normativo, promovendo, mediante accións de formación, información e sensibilización, unha cultura do cumprimento en toda a organización.

Para iso, a misión de Cumprimento Normativo artículase a través dos seguintes obxectivos:

- A supervisión do Risco de Cumprimento derivado dos procesos e actividades desenvolvidas pola entidade.
- O fomento, impulso e promoción dos valores corporativos e dos principios recollidos no Código Ético que deben guiar a actuación da entidade.
- A promoción dunha cultura de control e cumprimento das leis e da normativa vixente (tanto externa como interna) que permita e favoreza a súa integración na xestión de toda a organización.

O contido destes Principios Xerais inclúe:

- Estratexia ou principios xerais que rexen a xestión do risco de cumprimento
- Marco de goberno
- Aspectos xerais da xestión do risco de cumprimento
- Marco de control
- Marco de notificación/información

2. *Ámbito de aplicación*

Estes Principios teñen carácter corporativo. En consecuencia, os principios de actuación definidos son aplicables a todas as sociedades do Grupo CaixaBank que desenvolvan algunha das actividades con exposición ao risco de cumprimento. Os órganos de goberno destas sociedades adoptarán as decisións oportunas para integrar as disposicións destes Principios Xerais adaptando, seguindo o principio de proporcionalidade, o marco de goberno á idiosincrasia da súa estrutura de órganos de goberno, comités e departamentos, e os seus principios de acción, metodoloxías e procesos ao descrito neste documento.

Esta integración poderá supoñer, entre outras decisións, a aprobación duns principios xerais propios por parte da filial. A aprobación será necesaria naquelas filiais que precisen adaptar o disposto nestes Principios Xerais ás súas propias especificidades, xa sexa por materia, por xurisdición ou por relevancia do risco na filial. Neste suposto, a función de Compliance de CaixaBank ou o Comité correspondente, sempre que as súas funcións teñan recoñecido un carácter corporativo, dada a súa natureza corporativa, velará polo aliñamento destes principios cos Principios Xerais de política corporativa e a súa coherencia en todo o Grupo CaixaBank.

Por outra banda, naqueles casos nos que as actividades de control e xestión do risco da filial se realicen directamente desde CaixaBank, xa sexa pola materialidade do risco na filial, por razóns de eficiencia ou ben porque a filial externalízase en CaixaBank a xestión operativa de este risco, porase en coñecemento dos órganos de goberno das filiais afectadas a existencia destas Principios Xerais e a súa aplicación ás devanditas filiais.

Por último, estes Principios Xerais, ademais de ser corporativos, teñen a consideración de principios individuais de CaixaBank, matriz do Grupo CaixaBank.

3. Marco normativo. Normativa e estándares de aplicación

Estes Principios rexeranse polo disposto na normativa aplicable vixente, así como pola que a modifique ou substitúa no futuro. Na data da súa elaboración, entre outras, a normativa vixente aplicable á función de Cumprimento Normativo é a seguinte:

- EUA - **Lei de prácticas corruptas no estranxeiro dos EUA** (FCPA), 1977
- «Xestión de riscos empresariais: marco integrado» (**COSO I**, 1992)
- Convención da OCDE contra o suborno/corrupción (1997) **Convenio para Combater a Corrupción dos Axentes Públicos Estranxeiros nas Transaccións Económicas Internacionais**
- **Principios de Goberno corporativo** da OCDE (1999)
- convención da ONU contra a **Corrupción** (2003).
- Principios empresariais para contrarrestar o **suborno**. Transparencia Internacional (2003).
- Estándar australiano 3806-2006 **Programas de Cumprimento** (2006)
- **«Cumprimento e a función de Cumprimento nos Bancos»** (Comité de Supervisión Bancaria de Basilea, 2005)
- «Xestión de riscos empresariais: marco integrado» (**COSO II**, 2004)
- Reforma **Código Penal** LO 5/2010 (2010)
- **Lei de suborno do Reino Unido** (2010)
- Directrices para a Guía de recursos e compilación de información da FCPA dos EUA (2012)
- Guía de **Goberno Interno** GL 44) EBA
- A Circular 1/2014, do 26 de febreiro, da CNMV, sobre requisitos de organización interna e das **funcións de control** entidades que prestan servizos de investimento.
- Reforma **Código Penal** LO 1/2015 (2015)
- **Principios de Goberno Corporativo para Bancos** (Comité de Supervisión Bancaria de Basilea 2015)
- **Principios de Goberno Corporativo da OCDE e do G20** (2016)
- Circular 1/2016 da Fiscalía Xeral do Estado sobre a **responsabilidade penal da persoa xurídica** consonte a reforma do Código Penal efectuada pola LO 1/2015 (2016)
- Norma ISO 37001 para Sistemas de Xestión **Antisuborno** (2016)
- Norma UNE 19601 sobre Sistemas de xestión de **Compliance penal** (2017)
- Guía sobre a «Xestión de risco empresarial de COSO - Integración coa estratexia e Performance» (**COSO III ERM**, 2017)
- Directrices do 30 de xuño de 2018 da EBA sobre **Goberno interno da EBA/GL/2017/11** (2017)
- Norma ISO 37301 para Sistemas de Xestión do **Cumprimento**
- **Directrices finais sobre a función de cumprimento** (Compliance) de MiFID II - ESMA35-36-1952.
- Directiva sobre a **protección das persoas que informen** sobre infraccións do Dereito da Unión (2019)
- **Guía da CNMC** sobre programas de Compliance en relación coa **Defensa da Competencia**.

No caso de filiais sometidas a xurisdicións estranxeiras ou normativa sectorial complementaria, as políticas e procedementos que estas filiais desenvolvan terán en conta, ademais da súa normativa propia, as obrigas de nivel consolidado contidas na normativa antes citada, sempre que non sexan contraditorios cos requisitos específicos da xurisdición ou normativa sectorial correspondente.

Finalmente, en cada unha das sociedades do Grupo desenvolveranse as normas, guías ou procedementos que sexan necesarios para a correcta implementación, execución e cumprimento destes Principios Xerais.

4. Principios xerais da función de Cumprimento Normativo

Co obxectivo de levar a cabo a misión encomendada polo Órgano de Goberno, Cumprimento Normativo realiza a súa función baixo os seguintes principios:

a) Autonomía

A Función de Cumprimento Normativo é unha función autónoma, o que significa que debe ter a iniciativa suficiente para levar a cabo as súas funcións sen necesidade de recibir instrucións específicas doutras áreas ou actuar a petición destas.

A Función de Cumprimento Normativo debe ter autonomía para tomar decisións sen necesidade de que outra área ou función da organización aprobe ou autorice as súas opinións.

b) Independencia

Co fin de garantir a obxectividade das súas decisións, a Función de Cumprimento Normativo operará baixo o principio de independencia funcional respecto daquelas áreas ou funcións nas que realiza a supervisión e control do Risco de Cumprimento.

Así mesmo, para garantir a súa independencia, a Función de Cumprimento non estará supeditada ao cumprimento dos obxectivos comerciais, quedando só sometida aos da actividade que lle é propia e aos retos corporativos globais da entidade.

Así mesmo, o nomeamento, cesamento, fixación da súa remuneración (tanto fixa como variable e a proporción entre ambas as dúas, respectando sempre un principio de razoabilidade) e a avaliación do grao de consecución dos seus obxectivos ou retos, previo cumprimento dos requirimentos legais aplicables aos Órganos de Goberno correspondentes.

As persoas que desempeñen a Función de Cumprimento Normativo non poderán participar na prestación de servizos e actividades que controlan para evitar unha influencia indebida no exercicio das súas funcións.

A función de Cumprimento Normativo terá en todo caso acceso directo aos Órganos de Dirección e de Goberno no exercicio das súas funcións e responsabilidades.

c) Autoridade

A Función de Cumprimento situarase en todo momento dentro dos niveis xerárquicos máis altos da Organización da entidade (Alta Dirección) e terá autoridade suficiente para que as súas liñas de actuación e decisións sexan asumidas por outras áreas da entidade.

A Función de Cumprimento poderá iniciar en calquera momento procesos de avaliación e/ou verificación e investigacións relacionados con áreas ou procesos que presenten riscos reais ou potenciais de incumprimento que poidan poñer en risco á entidade.

d) Medios humanos e recursos técnicos

Debido á importancia da misión da Función de Cumprimento e das súas responsabilidades dentro da organización, as áreas que desempeñen a Función de Cumprimento deberán contar con recursos suficientes para acometer as actividades e responsabilidades asignadas á Función nestes Principios Xerais.

Así, débense destinar os recursos materiais, informáticos e técnicos suficientes para que o Cumprimento Normativo poida desempeñar eficazmente a súa función, tendo en conta a natureza, volume e complexidade das operacións e a natureza dos riscos asumidos pola entidade.

Para tal fin, a Función de Cumprimento deberá contar cun orzamento que lle permita desenvolver as súas actividades, que deberá ser acorde co nivel de risco de incumprimento ao que estea exposta a entidade.

e) Aptitude e honorabilidade

Todas as persoas que desempeñen a Función de Cumprimento deberán posuír os coñecementos, experiencia, cualificación e requisitos de honorabilidade profesional necesarios para desenvolver as súas tarefas con garantías en toda a organización e garantir así unha ampla cobertura da Función de Cumprimento cun carácter permanente.

Para ese fin, deberán establecerse programas de formación e certificación para o acceso e desempeño da Función de Cumprimento, así como plans que permitan o seu desenvolvemento profesional.

f) Acceso á información

A Función de Cumprimento terá acceso a canta información e documentación sexa necesaria para o correcto desenvolvemento das súas funcións; así mesmo, deberá contar coa colaboración necesaria a todos os niveis para atender os requirimentos de información dos organismos supervisores nos prazos que estes establezan.

g) Enfoque baseado no risco

No exercicio da súa actividade, todas as áreas implicadas no cumprimento das normas e, en particular, a Función de Cumprimento, deberán ter presente en todo momento un enfoque baseado no risco e, polo tanto, realizar unha avaliación continua do Risco de Cumprimento asociado aos principais procesos, para priorizar as actividades de supervisión e seguimento propias da Función, así como realizar unha asignación axeitada dos recursos en función dos riscos identificados.

h) Permanencia

Co obxectivo de executar a misión e as tarefas que lle son encomendadas pola normativa vixente, a Función de Cumprimento debe existir e formar parte en todo momento da estrutura organizativa da entidade, con independencia das persoas concretas que formen parte dela.

5. Marco de xestión da Función de Cumprimento Normativo

5.1 Modelo de xestión

O modelo de Xestión da Función de Cumprimento constrúese sobre dous piares fundamentais:

- a) Taxonomía de Riscos de Cumprimento
- b) Delimitación do ámbito de competencias da Función de Cumprimento Normativo no ámbito de control: o modelo das tres liñas de defensa

5.1.1 Taxonomía de Riscos de Cumprimento

A taxonomía do riscos de Cumprimento é unha clasificación por categorías do Risco de Cumprimento ao que está exposta a entidade partindo do catálogo xeral de riscos do Grupo CaixaBank.

A división do Risco de Cumprimento en diferentes categorías permite delimitar máis facilmente o ámbito de actuación da Función de Cumprimento Normativo e supón o punto de partida para realizar un exercicio de avaliación continuada dos Riscos de Cumprimento.

Así mesmo, serve de base para a identificación e priorización das actividades nas que a Función de Cumprimento debe centrarse durante o ano (Plan Anual de Cumprimento), a actualización da lista de «Gaps» (debilidades e deficiencias de cumprimento) e a execución das iniciativas e proxectos da área de Cumprimento.

De acordo coa Política de Control Interno de CaixaBank, a Función de Cumprimento Normativo é responsable da supervisión dos seguintes riscos, entre os recollidos no Catálogo de Riscos Corporativos:

- Conduta.
- Legal e Regulatorio.

As subcategorías que forman a devandita taxonomía de Riscos de Cumprimento están suxeitas a revisión anual polo Comité Global de Risco.

5.1.2. Delimitación do ámbito de competencias da Función de Cumprimento Normativo no ámbito de control: o modelo das tres liñas de defensa

Como parte do modelo de xestión global do risco a nivel corporativo e das políticas de Goberno e Control Interno de CaixaBank, a Función de Cumprimento supervisa e xestiona o Risco de Cumprimento xa identificado na taxonomía de riscos corporativos, seguindo a estrutura de tres liñas de defensa, nas que quedan delimitadas as funcións e responsabilidades de cada unha delas.

A Función de Cumprimento exerce a súa función de supervisión desde a segunda liña de defensa e, de acordo coa Política de Control Interno, realiza a identificación, medición, definición e seguimento do apetito polo Risco de Cumprimento, sendo responsable da revisión independente da aplicación de políticas e procedementos por parte da primeira liña de defensa. A Función de Cumprimento actúa de xeito independente ás unidades de negocio, asegurando a existencia de políticas de xestión e control do Risco de Cumprimento, supervisando a súa aplicación, avaliando o contorno de control e informando de todos os riscos materiais.

5.2 Elementos clave da función de Cumprimento Normativo

A Función de Cumprimento Normativo utiliza os seguintes elementos clave para garantir unha cobertura adecuada do Risco de Cumprimento:

- Programa de Cumprimento
- Plan Anual de Cumprimento
- Proceso de GAP

5.2.1 Programa de Cumprimento

O programa Cumprimento é o conxunto de procesos e actividades que, seguindo unha metodoloxía xeralmente aceptada a nivel internacional, racionalizan e sistematizan as principais actividades da Función de Cumprimento.

A aplicación do Programa de Cumprimento baséase na execución dunha serie de actividades fundamentais, como son:

5.2.1.1 Políticas de Cumprimento Normativo

Un elemento fundamental do Programa de Cumprimento de CaixaBank é a creación e mantemento de Políticas no ámbito de Cumprimento Normativo que establezan claramente os requirimentos e criterios de actuación que a entidade debe seguir en relación co Risco de Cumprimento.

5.2.1.2. Identificación e implementación de cambios normativos e regulatorios

Consiste na elaboración e implantación efectiva e seguimento dun protocolo de implementación normativa que permita identificar as principais novidades e cambios normativos e regulatorios que afectan á entidade en materia de Risco de Cumprimento, así como a análise do impacto que poida ter sobre os procesos e actividades da entidade.

5.2.1.3 Mapa de riscos e indicadores

Supón a creación e mantemento dun inventario de regulacións clave que afectan á actividade de CaixaBank, vinculadas á taxonomía de riscos de Cumprimento, así como a identificación, implantación e seguimento de indicadores que permitan controlar, detectar e mitigar eses riscos.

5.2.1.4 Asesoramento

Segundo se describiu anteriormente, a Función de Cumprimento ten encomendado o labor fundamental de asesorar ao Órgano de Goberno, á Alta Dirección e ao resto da organización en todos os aspectos relevantes relacionados coa misión de Cumprimento. Para o exercicio desta función, a Función de Cumprimento deberá contar, no seu caso, co apoio doutras áreas especializadas na entidade en función da materia.

5.2.1.5 Avaliación periódica do Risco de Cumprimento

Un dos elementos clave dentro do Programa de Cumprimento da entidade é a realización periódica dunha avaliación do Risco de Cumprimento, que sirva como ferramenta para priorizar as actividades a realizar pola Función de Cumprimento, así como para determinar a criticidade das mesmas e a asignación de recursos.

Na avaliación do Risco de Cumprimento deberanse terse en conta o risco inherente á actividade, xunto co resultado da supervisión do contorno de control, así como as conclusións relevantes das auditorías internas ou externas e as dos organismos supervisores, e a actividade do Servizo de Atención ao Cliente ou as consultas ou denuncias que se presenten na Canle habilitada para tal fin e cuxa xestión ten atribuída a Función de Cumprimento.

5.2.1.6 Supervisión e comprobación

A Función de Cumprimento utiliza técnicas de supervisión e comprobación para avaliar o contorno de control relacionado co Risco de Cumprimento cun enfoque baseado no risco.

A supervisión implica o seguimento e revisión recorrente das actividades en función de indicadores de risco (KRI) ou decisións internas para a detección precoz de desviacións ou actuacións incorrectas derivadas do incumprimento das normas.

As comprobacións consisten en validar o cumprimento da normativa relacionada co Risco de Cumprimento nos procesos ordinarios da entidade mediante técnicas de verificación independentes como a toma de mostras, revisións de procesos ou calquera outro tipo de proba.

5.2.1.7 Formación e sensibilización

Co fin de cumprir coa misión que ten encomendada, a Función de Cumprimento desenvolve de xeito continuo programas de formación, comunicación e sensibilización para todo o cadro de persoal co obxectivo de promover unha cultura de cumprimento e o coñecemento das obrigas e responsabilidades de Cumprimento. Estas accións recolleranse no Plan Anual de Formación realizado en estreita colaboración con Recursos Humanos.

5.2.1.8 Comunicación e información («Reporting»)

A Función de Cumprimento Normativo debe favorecer un marco de goberno adecuado para elevar e comunicar, de forma precoz e eficaz, aos Órganos de Goberno da entidade calquera debilidade significativa de control relacionada co Risco de Cumprimento.

5.2 Plan Anual de Cumprimento

O Plan Anual de Cumprimento contén unha relación das actividades da Función de Cumprimento Normativo durante o período ao que se refire (ano natural), xunto cunha planificación para a súa execución, e todo iso co fin de garantir que de forma periódica as actividades con exposición a risco sexan obxecto de revisión, avaliación e comunicación.

Para a súa definición e priorización aplícanse os principios de proporcionalidade e enfoque baseado no risco, de forma que, a partir dos resultados da avaliación de riscos, dos riscos previamente identificados e a previsión das actuacións supervisoras se constrúan e planifiquen as actividades que se desenvolverán ao longo do ano.

Periodicamente farase un seguimento do Plan Anual de Cumprimento co obxectivo de informar aos Órganos de Dirección e de Goberno das principais conclusións do Plan, do grao de execución respecto da planificación inicial e das variacións máis relevantes que puideran xurdir.

5.2.3 Proceso de GAP

O proceso de GAP é o elemento clave do que dispón a Función de Cumprimento Normativo para cumprir co mandato de segunda liña de defensa dos Riscos de Cumprimento e para informar á Alta Dirección.

O GAP de Cumprimento é calquera debilidade identificada no contorno de control asociado ao Risco de Cumprimento, que resulte en:

- Incumplimento da lexislación ou normativa vixente en relación cos riscos xestionados pola función de Cumprimento Normativo
- Prácticas de negocio inadecuadas ou contrarias ao *Código Ético e normativa de desenvolvemento* por parte da Entidade e/ou os seus empregados

Os GAP poden xurdir da aplicación de calquera das actividades clave que integran o Programa de Cumprimento e que normalmente se reflicten no Plan Anual de Cumprimento, así como daquelas inspeccións realizadas polos Supervisores e os Auditores Internos e Externos nas que identifiquen deficiencias no contorno de control.